

ה"בק" שלט בכפרו שלטון בלי מצרים. כאשר ה"בק" היה צריך לזרע את שdotיו היו ה"שוטרים" שלו מקיפים את הכפר וлокחים את כל הפלחים עם השורדים לזריעת חלקת שדהו. ראיינו מחזה כזה לא פעם. הוא מצדיו היה מגן עליהם מפני מתנכלים וגם מפני השלטון.

גבוה בהרים שכן הכפר הונין (היום מרגליות).

צפונית מזרחית למטללה נמצא הכפר המוסלמי הגדל חיאם. השליט בכפר זה היה חגי איברהים ואחריו בא בנו חליל. לא היוו מבקרים בכפר זה ולא הכרעו אותו. כל הגנבים היו באים ממש.

הנוגג או היה, כאשר עקבות גנבים מובילים לכפר מסוימים, על הכפר הייתה חותמת ההוכחה שהגנבים לא נכנסו לכפר.

לאנשי חיאם היו כל מיני פטנטים לשבע הליך זה.

זכור ליoirו שבו הגנוו לכפר בעקבות גנבים, ואז יצא לקראתנו קהל גדול של נשים וילדים, צורחים וצוחחים, עם סמרטות טבולם בדם כאילו כרגע קרה שם משהו חמוץ. בילבלו אותנו, ולבסוף יצאו ממש בלי תוצאות.

חגי איברהים היה רוכב עם שמשיה בקץ ומטריה בחורף, ולפניו רץ שומר ראשו רגלי. כל ערבי שהיה פוגש בדרך היה חייב להתקרב ולנסק את דזו.

במרכז הכפרים הנוצריים הייתה העיירה גידידה.¹⁶ היום נקראת מרג' עיון, על יד גידידה-חירבה¹⁷ וקליעה. איןני יודע מה מעמדה של חירבה היום, האם גדרה והפכה לכפר.

גידידה הייתה מרכזו שלטון בזמן התורכים וגם בתקופת השלטון הצרפתי עד 1924.

מעל הליטני הכפר היפהפה דיר מים¹⁸ כפר נוצרי שהתבסס על מטעי זיתים ושמן זית מעולה.

למתקrab אליו במעלה הנהר היה מתגלה הכפר בכת אחת על בתיהם הבנויים על המדרגות במדרון אל הנהר. לדיר מים היו טחנות קמח על הליטני.

כפר נוצרי נוסף היה קרזה מעלה לחצבאני, בין החרמון וקו ההרים הסוגרים על עמק עיון. גם כפר זה בנוי במדרון אל הנהר.

אנשי כפר זה עסקו במקצוע מיוחד: קליטת סלים מענפי ערבה. סלים גדולים לנשיות משא על גבי פרדות, לנשיות כדי חרס גדולים וכדי וסלים קטנים יותר לשימושים שונים.

הישוב הנוסף חירבת סרדה, נקרא גם ערתת אל-סרדה. עקרה - בנין, בנין של סרדה.